

1981 NOVEMBER

Return Address:
CANADIAN-HUNGARIAN
SOCIETY OF VICTORIA
BOX 5055, Postal Station "B" - V8R 0N5

mi ÚJSÁG

nálunk ?

A VICTORIAI MAGYAR TÁRSASKÖR HAVI TÁJÉKOZTATÓJA

TÁNCOSAINK REGINÁBAN

OUR GUEST SPEAKERS

AT THE TRADITIONAL BREAD- AND WINE TASTING
HIS WORSHIP

BILL TINDALL MAYOR OF VICTORIA

MR. JOHN Mc KIMM F. RADIO COMMENTATOR
HONORARY MEMBER OF the CANADIAN-HUNGARIAN Society
THE HONORABLE

WILLIAM N. VANDER ZALM
MINISTER OF MUNICIPAL AFFAIRS

THE HONORABLE

ALLAN B. Mc KINNON

MEMBER OF PARLIAMENT FOR VICTORIA

KÖZELGŐ ESEMÉNYEK

NOVEMBER 5, CSÜTÖRTÖK
BARTÓK CSOPORTGYŰLÉS TATTAYÉKNÁL, DUJ. 3:00

NOVEMBER 22, VASÁRNAS
BAZAR AND RUMMAGE SALE
HURKA-KÖLBÁSZ ELADÁS 1468 RYAN ST. U^o. 4^h

DECEMBER 5, SZOMBAT
DANCE GROUP PERFORMANCE - EMPRESS HOTEL 9^h

DECEMBER 11, PÉNTEK
DANCEGROUP - SPECTRUM COMM. SCHOOL 957 W BURNSIDE 8pm

DECEMBER 10-11, CSÜTÖRTÖK-PÉNTEK
LÁNGOS SÜTÉS - SPECTRUM SCHOOL 5 to 9pm

DECEMBER 19, SZOMBAT
DANCE GROUP - GLENDALE LODGE 2 to 4pm

DECEMBER 20, VASÁRNAS
KARÁCSONYI TÁB, U. of VIC. COMMONS BLDG. FÖLDSZINT 2:30-5

DECEMBER 31, CSÜTÖRTÖK
SZILVESZTERI TÁNC

1982 JANUÁR 17, VASÁRNAS
KÖZGYŰLÉS

Nem hal meg az, ki milliókra költ,
 Dús élt kincset, árhar napja mul,
 Hazám lezaván, ami benne földi,
 Egy éltől szegény finomul,
 Mely fennmarad, s nőmös nő iseta fenne,
 Amint időben, szében tavónak,
 Melvhez tekint föl az utód erénye:
 Ohajt, emel, hív és imadolók.

Széchenyi Istvánnak, a legnagyobb magyarnak a halálára írta Arany János ezeket a szavakat, amel yet nyugodtan alkalmazhatunk az 56os szabadsgharcra. A magyar fiatalok ezrei haltak meg Budapesten és az országban szerte szőjjei és ezeknek a napoknak a jelentősége nem csak a Magyarország, hanem az egész világ részére drásiásv növekedik, amint "iödben s térben távozik". A Magyarország példát mutatott az egész világnak, hogy hogyan kell férfiasan kiállni a jog és igazság védelmében akkor, amikor kiderül, hogy éveken át hazugságok, rosszakarat és féktelen terror kormányozta a milliókat, ahogy a Rajk per felülvisszágálata és az ártatlan áldozatok gyászpompáival való temetésén - 1956 október 6-án - világszerte vált az egész világ részére, hogy ez a Marxizmus, Leninizmus, Szotalinizmus, Maoizmus stb. bámsza, amelyről cinikusan írde ti az elnyomottak felszabadítását. Es ez lesz előbb vagy utóbb a szovjet uralom vége is, ahogy a költő mondta:

Is minden ország ama az elnyomó,
 A nagy erőnek, mely az igazságot,
 Roma földi, szelvényre szabód.

Ezrei az október 6.-i temetésnél kezűbűtő tulajdonképen az 56-os forradalom: egy tudatos és bátor nemzetet nem lehet hazugságokkal kormányozni, és a fegyveres felkelés kiröbánkása már csak napok vagy hetek kérdése lehetett. Mai számunkban - és valószínűleg még a következőkben - minden oldalon más és más fejezetét fogjuk bemutatni az 56-os forradalomról való megemlékezésnek, amelynek a méretel ma már sokkal nagyobbra nőttek, mint ahogy valaha vártuk volna. - Sajtószemlévényeink a VICTORIA TIMES COLONIAL-on keresztül mutatják, hogy figyelt fel az egész világ erre az évfordulóra. Nem kell nekünk a nagydobot ütni és a tárogatót fujni: a lengyel helyzet napi aktualitása mutatja, hogy a magyar forradalmat elposhatók, de az eszme él tovább. Október 23-i ünnepegyünk és az ehhez csatlakozó kiállítás bizonyítéka annak, hogy a perc fontosságának teljes tudatában vagyunk, és talán sohasem volt a victoriali magyarorszá ilyen tudatosan egybeforva, mint most.

- Nem szabad elfeledkeznünk arról a szerepről, amelyet Benkő Géza töltött be az évforduló méltó megünneplésének az előkészítésében. Ö ényne ömíronálval ugy emlékezik meg, mint "the biggest idiot to volunteer for this job". Géza láthatta, hogy Victoria tell van hasonló idióttákkal, máskép nem lehetett volna ezt az évfordulót megrendezni azzal az öszetartással, amelyhez hasonló ötletlen magyar kolóniában sem látban abban a féltucat országban, ahol az utolsó években megfordultam.

Sen az UJSÁG, sem Benkő Géza nem lesz még hónapokig sem képes felsorolni mindazokat a részleteket amelyek az ünneplés alkalmával felmerültek, és amelyekről kötelességgel a UJSÁG-nak megemlékezni - és amellett ellátni elsörendő kötelességét: a victoriali magyarországot tájékoztatni a lezajlott és későbbön álló eseményekről. Ennek megfelelően csak kérvonalakban adjuk meg a 26-i ünneplési műsorát - lehetőleg betérőli-betérőre köveve azt a vázlatot, amelyet Gézától kaptunk, még abban is, hogy váltokozva használjuk a magyar és angol nyelvet; hiszen ez a használatot már évek óta szentesítette a Kór

- Sok részletre visszateérünk decenberi és januári számunkban, többek közt a kiállításról, amely ennek a számunknak a zárása és kiküldése idejében még napokint 10-től 10-ig látható a McPherson playhouseban, meghosszabbítva november 7-ig a pártatlan siker ártól. Várjuk a részletes beszámolót Zalányi Sarától és Kis-Tóth Erzsébtől.
- GYERTYÁS FELVONULÁS - KOSZORÚZÁS**
- Zászlóvivők: Kovats Andriška (Canada zászlaja)
 - idb. Farkas György, retired contractor, past president and founding member of a Társaskör zászlaja)
 - vítéz Hangodi János, volt csendőrtiszt (Címerez magyar zászlo)
 - Szamcs Tibor, civil servant, past president of the Society (56-os lyukas zászló)

A zászlóvivők után Kasai Emel és Sándor hozták a Kór koszorúját az Ismeretlen Katona sírjára, magyar népviseletben. Követik őket a táncsoport tagjai, népi táncruhájukban, kezükben gyertyával, "Remember Hungary" posterrel, magyar címmel stb. - Utánuk a kór résztvevő tagjai és vendégeink, legtöbbször szintén gyertyával.
 - Ez a felvonulás a soproni, vagy még előbb, selmeci akadémia hagyományai szerinti "Salander" felelevenítése volt, amelyet bányásztevéteknél, később elhunyt professzorok és hallgatók temetésén láttunk.

ÜNNEPI MŰSOR

- Vendég szónokainkat már bemutatuk a címsalmon, amit részt vesznek a hagyományos kenyér és borkostoló ceremónia. Következő számunkban be fogunk részletesen szólni a beszédek tartalmáról.
- A műsorban szerepeltek még a következők: - Msgr. Mike O'Connell, a Nanaimo-i Ecumenical Center lelkésze, aki 1957-ben az első küzött volt a Victoriaiba érkezett magyar menekültek segítségében és irányításában.
  - Kádr Béna, a Victoriali Magyar Társaskör ezévi elnöke.
  - Mr. Bruce Vogt, Professor of Music, University of Victoria; performing Liszt's XIII. Rhapsody
  - Miss Carsten Gordon, Singer
  - Miss Natalie Farkas, pianist (6-1/2 years old)

- Mr. Edmond Apt, retired forest engineer, former professor of University of Sopron and British Columbia.
- Mrs. Teréz Mihály and her Hungarian Folks Dance Group.
- Mr. Emil Izik, reactor; in charge of technical preparations, light-, sound and backstage management. (He saved the show !!!)
- Mr. Géza Benkő, Master of Ceremony Chairman of the organizing Committee, Grad. Forest Engineer of Sopron, Bachelor of Science in Forestry from U.B.C., - and the biggest idiot to volunteer for this job.
- (A warm handshake from a fellow idiot: The Editor)

TOLLAS TIBOR LÁTOGATÁSA

Tollas Tibor egyike azoknak a nagyon keveseknek, akik már éleztükben meglátták a gaudy kalásza való szökkenését a magnak, amelyet elvettetek. A "Bebádogostak minden ablakot", amely Tollas Tibort messze kiemeli költőitársai közül, élő programá változott, amelyet ellenségeinknek is elismerni és követni kell; be kell látniuk, hogy a bebádogozott ablakok mögött szenny, piszok, áporodott levegő, bűzös sziszák serege húzódik be. Ennek a versnek az erkölcsi ereje nyitotta meg már ezreit az eddig elzárt ajtóknak és ablakoknak, amelyeken át a magyarság lassan kezd bekapcsolódni a világ gazdasági és szellemi vérkeringésébe. Hogy erre Magyarország képes volt, az az egész világ csodáját és elismerését vívta ki. - Tudjuk, hogy még sok kinyitni való van, de Tollas Tibor maga volt az, aki ezen a látogatáson szinte kötelességünkbe tette, hogy tudjunk be a már megnyitott résekben, és különösen fiatalosunk vegye fel a szeretet és elismerés kapcsolatát azal a felével a magyarságnak, amelyik a nehezebb osztályrészt választotta: tudatosan állja a sarat a földön, amelyen "élni e halni" kell; és ha látja, hogy fegyverrel nem boldogulunk munkával, lelesényességgel, kitartással biztosítja magának azt a sorst, amelyet megérdemel.

TELEVÍZIÓ

John McKinn és Benkő Géza beszélgetése a victoriái 10-es Channel október 22-i leadásán szerkesztés része volt a jubileum ünnepségeknél. - Az ezt követő interview Albucc Gusztai lakásán emberi közelségbe hozta az ÁVR előzetesainak a szenvedését a nézőkhöz. Talán a legügyesebb és legközvetlenebb része volt a közel kéthetes programnak.

Biztosan sok zagyra nézte végig Walter Kronkite közvetítését Budapestről a 7-es Channel népszerű hírfelolvasójánál. Ez is a magyar szabadságharc heroikus tetteiből indult ki; az orosz tankok mindent eltiporó beavatkozását éppen csak érinti, aztán ráirányítja a fénysszórót a mai Magyarország gazdasági prosperitására, nyilván a kormány szándékaival egyetértve.

- Szépek voltak a budapesti képek, de Kádár Jánost nézve Kronkite társaságában kissé lehangoló volt. Ettől eltekintve, kötelességünk szembenézni, hogy milyen formában állítják be a forradalom évfordulóját a canadai és amerikai közönség részére.

DANCE FESTIVAL IN REGINA

This year the dance group travelled to Regina for the Third Annual Hungarian Folk Dance Festival in Western Canada. The city of Regina is very clean and green compared to Edmonton last year. - We were given a very warm reception by the hosts and it was nice to renew friendship with all the other groups.

- Friday night we all attended a banquet in the Hotel we were staying at and the introductions and presentations were made.
- Saturday a few of our dancers participated in a workshop where each group took turns teaching a few of their more difficult steps.
- Saturday night everyone was taken to City Hall where a Születi Bál was held for us. All groups performed for each other and our men performed their Kun Verbunk. This was very well received by the audience and our men were approached all night by people offering their praise.

- Tollas Tibor hosszú évek óta mináig visszavisszatér Victoriába, nem is tekintjük idegennek, hanem közülünk valóknak. Est bekenyitotta az okt. 28-i vacsora Ács Gyuri magyar vendéglőjében, ahol közel negyvenen jöttünk össze Tiborral barátságos beszélgetés keretében megtárgyalni a jelen és a jövő problémáit. Tibor miná megajutatójával hozta az új és érdekes magyar könyveket, amelyekből egy-egy példányt megvett a Társaság és amelyeket igyekszünk minél hamarabb hozzáférhetővé tenni minden victoriái magyar részére. - Lapunk még helyén emlékezünk meg részletesen az új könyvekről. Pali bácsi

- Sunday afternoon we were all bussed to the Theater for rehearsal. We were able to see the other groups' full program. Sunday night we were taken back to the theatre for the show. The stage came alive with colour and movement. Everything went well and the audience seemed to enjoy themselves.
  - Monday our flight did not leave until after 6 p.m. so we had a very relaxing breakfast and plenty of time to pack. Before we were dropped at the airport, we were treated to a tour of the City and we stopped at the R.C.M.P. museum.
  - I for one, had a very enjoyable weekend but was very glad to get home. I am only worry that more people from Victoria could not have come with us.
- Louise Jackson Kádár.

OKTÓBERI BESZÁMOLÓ
NOVEMBERI PROGRAMM

ROBIT SAJJOT

Kedves magyar testvéreim!

- Október 18-án délelőtt tekintettük meg a Lampson street-i iskolapületet azok, akik még nem látták, és délutáni gyűlésünkön a szép számban összegyűlt tagság egyhangulag felhatalmazta a Vezetőséget, hogy a tárgyalásokat szorgalmazza a Victoria Cultural Society-nél, hogy a helyiségeket minél hamarabb birtokunkba vehessük. Ez a határozat nagy örömet és lelkesedést váltott ki, nem csak azért, mert sokan tervezték már, hogy mi mindent tudunk elérni az új magyar házsban; de azért is, mert noszu idők óta ez volt az első gyűlésünk egybeeső határozattal valamilyen fontos lépésben.- Örömmel jelentem, hogy az illetékes hatóságok és a Victoria Cultural Society erősen dolgoznak azon, hogy minél hamarabb átvehessék az épületet és a kérelmező Clubok rendelkezésére bocsássák. Less magyar otthonunk, még pedig hamarosan!

- Táncsoportunk október 9-10-11-12-én volt Reginában a harmadik nyugatkanadai népi tánc-fesztiválon. Büszkék lehetünk fiataljainkra: kitettek magukért, viharos tapssal jutalmazták őket. Ők is sokat tanultak, láttak, tapasztaltak többi csoporttal való érintkezésben. Kádár Louise angolul, Jessen Hajni magyarul számol be Regináról az Újságban. Köszönjük a reginal magyar táncosoknak, különösen Hordós Istvánnak és Molnár Tamásnak, hogy ilyen szép ünnepséget rendeztek a magyar fiatalok számára, minden támogatás nélkül.

- Meghatottan néstem, hogy a victoriai magyarság és őszinte barátaink milyen nagy számban vettek részt az 50-es forradalom 25. évfordulóján. Hálaosan köszönöm Benkó Gézának és segítő társainak fáradságos munkájukat.

- A nagyon szép kiállítást Zalánfy Sara és Kisfőth Erasi fáradságtalan munkájának köszönhetjük elsősorban. Mindannyian várjuk beszámolójukat.

A BARTÓK szenior csoport bazárt rendez november 22-én, vasárnap d.e. 11 és d.u. között a St. Alban's church halljában: 1468 Ryan Street. A Táncosok frissen készített hurkát és kolbászt ad el ugyanekkor. Hurkának is, kolbásznak is \$3.- a fontja, rendeléseket máris felvesz Kádár Emma - 385-2662

A nov. 5-re tervezett zene-műsoros estet a Bartók csoport elhalasztja decemberre vagy januárra. 5-én d.u. 3-kor azonban kérjük a szenior csoport tagjait, hogy elsősorban a Bazár megrendezése ügyében jöjjenek el Tattayékhoz: 229-1680 Poplar Street.

The Dance Group performs the following days:

Dec. 5, Saturday, 9 p.m. - Empress Hotel,

Crystal Ball room

Dec. 11, Friday, 8 p.m. - The Spectrum Community School

Dec. 19, Saturday, 2 - 4 p.m. at the Glendale Lodge

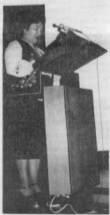
Dec. 10 - 11: We are selling lángos at the Spectrum School from 5 to 9 p.m. - We need all the help we can get. Please, phone to Emma Kádár, 385-2662. Spectrum School: 957 W, Burnside

December 20-án, vasárnap karácsonyi ünnepélyt rendezünk az Egyeten, Commons Building földszinti termében 2:30 és 5 között. Mindenkit szeretettel várunk. Megkezdjük a Szilveszteri Tánc előkészítést; hamarosan meglesznek a jegyek, amelyeket csak elővételben árulunk. További felvilágosítást a Vezetőségtől kérjük.

REGINA - NEWCOMB AUDITORIUM
KÖZGYŰLÉS - KIÁLLÍTÁS

MONTREAL (CP) — Nearly 25 years ago, 300 students and 30 members of the forestry faculty of a Hungarian university walked across the border into Austria with their wives and children.

They fled as Russian troops pushed into Budapest to crush the Hungarian revolution that started Oct. 23, 1956, and ended 12 days later.

The students and professors of the Sopron School of Forestry arrived in British Columbia in February, 1957, and set up classes in Hungarian under the guidance of the University of British Columbia. The classes continued until the last student had graduated.

One of those students, Dr. J.P. Demarschaik, now is UBC's associate dean of forestry.

At about the same time as the academics left Hungary, the Dory family from Budapest — father, mother, aunt, uncle, grandfather and grandmother with baby George in a knapsack on his father's back — walked across the same border.

The entire Dory family arrived in Quebec City in May, 1957, aboard an Italian liner filled with hundreds of refugees. The mother, Charlotte Dory, was pregnant again but remembers no feeling of worry "because we were not alone."

Aside from one uncle, they are all still in Montreal, still happy.

László Bastyovszky, Gaber Bartha and Gaber Joe all made individual decisions to come to Canada. Hungarian-Canadians call people like them, the Dorys and the UBC foresters "the 'Mers."

They, their friends and families in towns and cities across Canada will be commemorating the Hungarian Revolution during church services, at community centres and at private parties. And Hungarian-Canadians organized a special reception in Ottawa last

week to give special thanks to the Canadian government.

It was one of the largest specially-organized movements of people into Canada since the Second World War.

"It was quite obvious the Austrian government could not keep these people," says Jack Pickersgill, who was Canada's immigration minister at the time. "That would have been disastrous."

More than 200,000 people fled to Austria from Hungary after the revolution, and 27,000 came to Canada. Nearly 25,000 of these were under 30 and more than 60 per cent were men. They went to every province and territory in the country.

Canada announced it was relaxing entry for Hungarians and made arrangements with Holland, France and Britain to allow refugees to stay in those countries for the winter until travel arrangements could be made.

Throughout 1957, they flooded into Canada, many aboard decrepit aircraft, the rest on government-chartered ocean liners. Once in Canada they were flown or taken by train to reception centres in old military barracks across the country.

2 BUDAPEST (Reuter) — Hungarians are quickly living through the 20th anniversary of the 1956 anti-Stalinist uprising that split their country, with the ghosts of the past apparently laid to rest.

No ceremonies or other events, official or unofficial, are planned to mark what a Hungarian television commentator this week described as "a national tragedy."

Three weeks of bloody-street battles between Hungarian rebels and Soviet tanks erupted out of peaceful student demonstrations for more democracy on Oct. 23, 1956.

More than 2,500 Hungarians were killed, according to official statistics, and an untold number of Soviet soldiers died.

Hungary's Communist leaders under party chief János Kádár appear confident today that conciliatory policies of liberalization and modernization introduced gradually during the last 25 years have healed deep and bitter wounds left by the revolt.

The students and young workers in the forefront of the 1956 events, now middle-aged, hardly talk about them any more, a Budapest resident said.

Modern Hungary is probably the most stable, politically and economically, of Eastern Europe's Communist states, with none of the supply problems of Poland and Romania and little visible internal dissent.

The mood in Budapest today is briskly business as usual, with no trace of the tensions and passions of 1956.

There is nothing in the streets to recall the shattered buildings, debris-strewn roadways, burned-out vehicles and lime-sprinkled corpses of those days.

But some spectres emerged from the tomb to flit briefly through recent newspaper articles, radio broadcasts and television programs recalling the insurrection.

The ghosts were led by disgraced Communist leader Matyas Rakosi, blamed for injustices, wrongful arrests and other errors that provoked a surge of public wrath that spilled onto the streets.

Another spectre from 1956 was his liberal rival in an inner-party power struggle, Imre Nagy, elected prime minister during the uprising but afterward arrested and executed for treason. Pál Maleter, an army colonel who sided with the rebels and served briefly as Nagy's defence minister, was also executed.

Another sombre ghost haunting Hungarian memories this week is Josef (Cardinal) Mindszenty, Roman Catholic primate of Hungary, freed from eight years of detention during the re-

ing, who sought asylum in the U.S. Legation (now embassy) when it was quelled.

These were only four of the main actors in the 1956 drama seen and heard again on television and radio. They have been recalled as the Communist authorities retell their version of the events they call "the counter-revolution."

It is essentially the same analysis as the Kádár leadership published shortly after the Soviet army rolled into Budapest on Nov. 4, 1956, to crush the revolt after pulling out during a short-lived ceasefire.

Justified public anger over the errors and crimes committed under Rakosi were exploited by "counter-revolutionaries" who, with Western encouragement, had long been planning to overthrow Communist rule and restore capitalism in Hungary, according to the official account.

Nagy was depicted as a weak politician who lost control of the situation and finally capitulated to the rebels, agreeing to their demands for a multi-party system and Hungary's withdrawal from the Soviet-led Warsaw pact.

Party historian Balint Szabo said in a recent television discussion: "Subjectively, Nagy did not want counter-revolution but objectively the platform he adopted not only prepared the ground for counter-revolution but retreated in front of it."

Communist officials said the purpose of the newspaper and radio series and the television program, which have included newsreel films of the 1956 demonstrations and street fighting, have been to explain to young people what happened.

Half of Hungary's population of 10.7 million is under 25 and therefore either not born in 1956, or too young to have any personal experience of the events.

"Young people who have grown up in stable conditions find it hard to believe such things could happen and they kept asking us how it was possible," a Communist party central committee member said.

Some Budapest residents said not all young people are so eager to know.

"The main thing they want is just to live well," one elderly citizen said.

The media reminiscences have been selective in their presentation and have left a number of questions unanswered.

They have emphasized the excesses of the insurgents, street lynchings of Communists and security police and an attack on the Budapest city Communist party headquarters.

But the role of the Soviet army in quelling the revolt, though recognized and applauded, has not been described or depicted in detail, nor have been the casualties among the students and workers who fought them.

There has been no mention of the abduction of Nagy and a group of his associates on Nov. 13, 1956, as they left the Yugoslav Embassy in Budapest, where they had sought asylum, on what they believed was a safe conduct pass.

Soviet troops arrested them and they were exiled to Romania instead of returning to their Budapest homes. Nagy was later brought back to Budapest, tried secretly, convicted of treason, and executed with three others in 1958.

The official accounts blamed the first shots of the conflict, fired as crowds besieged the Hungarian state radio building in Budapest, on "counter-revolutionaries" who infiltrated peaceful demonstrators.

But the Hungarian "freedom fighters" always maintained it was the state security police who started the shooting.

KÖZGYŰLÉS

A Vezetőség 1982 január 17-re, vasárnapra hívja össze a közgyűlést a Windsor Park gyűléstermébe. - A jelölő bizottság szorgalmasan dolgozik a számba jöhető tisztségviselő jelöltek névsorán, amelyet az alapszabályok 6.2 pontja értelmében november 15-én kell bemutatni a Vezetőségnek. Ugyanezen a pontnak az értelmében minden tagnak postán megküldjük a jelöltek névsorát, -december 1-ig legkésőbb.

- További jelöltet vagy jelölteket lehet előterjeszteni december folyamán a Vezetőségnek: az Alapszabályok 6.3 pontja szerint a szabályos támogató aláírással és a jelöléssel aláírt beadványok a titkárnak adandók be, január 1-ig legkésőbb.

- A jelölő bizottság November 1-én számos levelet küldött ki az esélyes vagy számajánható jelölteknek, elsősorban az elmúlt évek volt tisztségviselőinek. A levélben kérjük a címzett nyilatkozatát, hogy vállal-e munkát az 1982-es Vezetőségben. - Reméljük, hogy az 1981 év hatalmas lendülete és a Tűrszörő életének megismosodása megtöri azt a hűsődöszt, amely évek óta szinte lehetetlenné tette egy széleskörű demokratikus Vezetőség megválasztását.

- Kérjük a tagságot, hogyha bárkit is szívesen látnak a jelöltek között, hívja fel figyelmeinket, hogy érintkezésbe lépessünk velük.

TÁNCOSAINK REGINÁBAN

A harmadik nyugatcanadai magyar népi tánc-fesztivál is elmúlt és mi megint egy évvel "fiatalabbak" lettünk.

- A hosszú várakozások ellenére is kellemes volt az utazás, hisz kedves társaságban gyorsan múlik az idő. Megérkezésünk Reginába külön élmény volt: "fogadó bizottság" jött ki a repülőtérre, élőkön Horváth Pista bácsival, aki tökéletes magyarsággal üdvözölt, pedig itt született Canadában.

- A szálloda és a koszt minden igényt kielégített. Szinte hibetetlen, hogy egy maroknyi magyar menüpót tud elérni, ha van ésszetartás. A szüreti bál szép volt, a vacsora magyaros, finom: a másik készítették.

- A fesztivál névsó volt, pedig többen nem jöttek el a meghívott csoportok közül. Igazi magyar vendéglátásban volt részünk. Még arra is volt gondjuk a reginai fiataloknak, hogy városukat bemutatassák és a repülőgéphez kikísérjünk.

- Köszönjük szépen a Kodály Hungarian Dancers of Regina Ujainak, hogy ilyen sokat dolgoztak, a fiatalok úgy, mint a szülők, és komoly anyagi áldozatokat hoztak, hogy est a találkozózt lehetővé tegyék. - Két év múlva rájövünk a sor és reméljük, viszonyzni tudjuk a szíves vendéglátást.

Jessen Hajni

és nem magyarul közt világszerte elindított egy hatalmas áramlatot, amely annak a pár hétnek a történetét, Budapesten főleg, de az országban is kizárólag a fiatalok páratlan hősiességének a szempontjából nézi. Ma már a legtöbben megpróbálják a történelmi távlat mikroszkópján át nézni az eseményeket, próbálva megmagyarázni belülről, ami megmagyarázható.

- A "Kreatör Victoria" könyvtár, amely nemrégiben költözött teljesen új modern épületébe, hónapokon keresztül nélkülözötte magyar nyelvű köteteket. Mende-monda szerint ellopták őket. Nem tudjuk. De örömmel állapítjuk meg, hogy, ha egyelőre kis számban is, de ismét megjelentek. Ismertetni fogjuk a legfontosabb köteteket, érdekes részleteket közölni is fogunk.

- Máray Tibori Nagy Imre élete és halála.

Talan a legérdekesebb kötet. Márayt már jól ismerjük a "Tisztító Vihar" című könyvből, amelyben Acél Tamással együtt elsődnek ismertette a forradalom történetét, amelyben hetek alatt több történet, mint más országokban évtizedekig. Mostani kötet a "Tisztító Vihar" kiegészítése, közel 25 év kutatása és tapasztalata alapján. Maga mondja, hogy még korántsem lehet minden részlet tisztán látni. Hiányoznak az adatok közül a legfontosabbak: a szovjet prezidium tárgyalásai egyrészt közt és a váltakozó magyar vezetőkkel, amelyek kulcsot adnak a történetek legnagyobb részére.

- Szász Béla: Minden kényszerben nélkül a Rajk per leírása egyik fővadásztja szavaiban. Milyen bevilágít az ÁVH bosszorkönyvnyájára és a legtöbbször közelebb megismerhető állati módosításra. Előoldalon és a figyelmetes van: "A könyvben említett személyek közül egy sem költött. Valamennyien élnek, vagy éltek valaha." Ehhez csak azt tehetjük hozzá: kínozták és kínoztak, vádoltak és bírták mind meggyőződéses marxisták, leninisták, sztalinisták vagy valamilyen más ágból valók a szélid baloldálnak. - Tollas Tibor íratgatása szintén sok értékes könyvvel gazdagította a victoriái magyaradgot.

- Fehérvári István: Börtönvilág Magyarországon ugyanast a témát ismerteti, amit Szász Béla, de átfogó és az esetek ezreire kiterjesztett adatokkal.

- A Forradalom Fanni az ENSZ (UNO) speciális bizottságának a jelentése, amely nyilvánvaló pártatlan és semleges szerepénél fogva kiválóan alkalmas a forradalom eseményeinek a helyes megvilágítására.

- Tollas Tibor: Égyűrtök

- Fandsi Miklós: Eszkimó szerelmek

- Rozsni ch István: A másik partról

fejezetek az emigráns Magyarországi lírai költészetéből.

Ez a három kötet és az előző kettő megrendelhető Vizsgáló Jancsinál, a NEMZETŐR Victoriái képviselőjétől, aki szívesen ad felvilágosítást a NEMZETŐR révén megszerezhető további könyvekről.

MÉRAY TIBOR:

NAGY IMRE ÉLETE ÉS HALÁLA (RÉSZLETEK)

Ember akart lenni az emberteleségben. Magyar akart lenni a magyartalanságban. És ez lehetetlen.

Jó kommunista akart lenni és jó hazafi. És ez lehetetlen.

Jó magyar akart lenni és őszinte szovjetbarát. Azok akadályozták meg, akikért leginkább tette: a moszkvai vezetők. Azok, akikben bizott, akiket — nyersen kimondva — egy ideig szolgált, s akiket — bármi történt is — az utolsó percig nem árult el. Azok gázolják most le, akiknek az érdekeit — igazi s nem képzelt érdekeit — mindig fontosabbnak tartotta a maga egyéni érdekeinél. Akiaknek hitt; ha kijátszották, hát újra hitt; most végzetesen törbeccsálták.

Éz a köszönet mindenért; egy életért, küszködésért, megaláztatásért, becstelenségért. Dübörögnek az orosz tankok, felverik a reggeli csendet; azért jönnek, hogy eltörjék. Hogyan is mondta Molotov 1953 júniusában Rákosinak? „Nem lehet örökké a szovjet szuronyokra támaszkodni.” Úgy látszik, ennek a rendszernek csak a szuronyokra és a tankokra lehet!

A legnehezebb órában saját testét feszítette hídnak a szakadék fölé, a párt és a nép, a szovjet hatalom és a kis Magyarország közé. De ez a szakadék áthidalhatatlan. A híd szétroppan a tankok súlya alatt, szétroppan és a mélybe zuhan.

A mélybe zuhan ő, s így a magyar szabadság is. Mert most már a kettő összeforrott. Lehet: sokat hibáztott. Tévedett, gyenge is volt, elkésett. De így, ahogy van, botlásokkal, tévedésekkel — a neve örökre és eltérhetetlenül összeforrott a magyar szabadságával. Bárhogy fél is majd róla s fölülte a történelem, ezt nem fogják már tőle megtagadni.

Amit magából megment, az a magyar szabadságból is megmenekül. Az életét sem akarja csak úgy odadobni; de az ügyre, a jövőre is gondol még mindig, amikor kélép a ködös, szürke, novemberi utcára.

Nincs előtte sok lehetőség. A tankokat már idehallani. S Magyarországot nem hagyja el.

Soha annyira napilap nem volt még Budapesten, mint ezekben a napokban. Igazság, Magyar Szabadság, Magyar Függetlenség, Magyar Nemzet, Kis Újság, Népszava, Népakarar, Népszabadság, Magyar Világ, Magyar Ifjúság, Egyetemi Ifjúság, Valóság, Magyar Honvéd... Egyik-másiknak két kiadása is van naponta, s van közöttük olyan, amelyik csak egy napig él. A lapalapítás kezdeti formája: néhány fegyveres bemegy egy nyomdába és lefoglalja; nem kell fizetni a papírért, a nyomásért és az újságírók is ingyen írnak. Ami a tartalmat illeti, az irányzatok a legkülönbözőbbek. Sőt: igen gyakori, hogy egy lapon belül is egymásnak legszögesebben ellentmondó cikkek jelennek meg.

Az utcákon plakátteger. Szervezetek, csoportok, bizottságok és bizottságok, komoly és komolytalan követelések; amatőr poéták lelkesedő, zsenge verseiket kézzel másolva kiszögezik minden utca-szakra: some volt és some lesz akkora közönségük, mint ezekben a napokban.

A világ, amelyben élünk, a káoszból született; ez a legerendőbb hagyomány, amelyet magával hurcol. Csoda-e, hogy Budapesten ma minden káotikus és rendszertelen? A kérdést inkább az: milyen lesz az az új világ, amelyik most van születőben?

MINDEN FAJTA CEMENT ÉS BETON MUNKÁT VÁLLAL

KÁDÁR IGNÁC

139 SIMS TEL: 385-2662

INGATLAN ÜGYBEN LEGJOBB SEGÍTSÉGA

BRITISH AMERICAN REALTY LTD.

9-17 FORT TEL: 385-1431

ISLAND DRY-WALL LTD.

MINŐSÉGI MUNKA AZ OTTHON, MŰHELY ÉS IRODA RÉSZÉRE

GURALY JÓZSEF

561 HILLSIDE TEL: 388-5378

ALL-TEMP REFRIGERATION

REFRIGERATORS & FREEZERS COMPLETE REPAIRS & SALES

4-1048 MASON (AT COOK)

383-7213

Hungarian Village

1550 CEDAR HILL CROSS ROAD TEL: 477-3023

CATHY'S FACIAL

NYUGTATÓ KÖZMETIKAI KEZELÉS TARTÓ SZEMPILLA ÉS SZEMHÖLCSŐTÉS ÉPÍTÉSE, GYANTÁZÁS, MANICUR

KÖZMETIKAI CIKKEK

KÖVER KATI 3164 MARIS ST. TEL: 383-1991

Begin Builders' Supply (1972) Ltd.

SUPPLIER OF QUALITY BUILDING MATERIALS

5 HINDAVAT B.S.P. PRESENT. PH: 348-2818 BOX 10, HILLWAY, B.C.

*****

UJSÁG

Kiadja a Vezetőség.

A Victorial Magyar Társaság Havi Értesítője

Postacin: Box 5053
Postal Station "B" - V8R 6N3
Telefon: 477-9819

*****

CAPTAIN COOK TRAVEL

HUNGARIAN DEPARTMENT Albert J. Horvath Ph.D.

1744 West Broadway Vancouver, B.C. V6J 1Y1

Telephone: (604) 734-8080 Res: (604) 939-3462 Cable Address: Airtravel